

Hemelwater- en droogteplan Sint-Pieters-Leeuw

Toelichting

Evert Baetens

15/01/2026

Agenda

- Wat is een hemelwater- en droogteplan?
- Update basishemelwaterplan tot hemelwater- & droogteplan
- Procesverloop & actorenmatrix
- Inventarisatie
- Visie
- Actiepunten

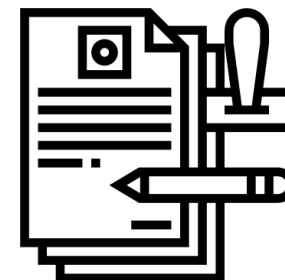
Hemelwater- en droogteplan

Wat?

- Gebiedsdekkende, ruimtelijke visie over hoe er binnen de gemeente op lange termijn zal omgegaan worden met hemelwater
- Deze integrale visie dient als leidraad voor een duurzaam waterbeleid

Doel van ruimtelijke visie?

- Hoe omgaan met huidige en toekomstige knelpunten
- De gevolgen van wateroverlast en verdroging beperken
- Grondgebied gemeente veerkrachtig maken voor klimaatverandering
- HWDP vormt leidraad hoe er dient omgegaan te worden met hemelwater bij toekomstige projecten

Hemelwater- en droogteplan – update basishemelwaterplan

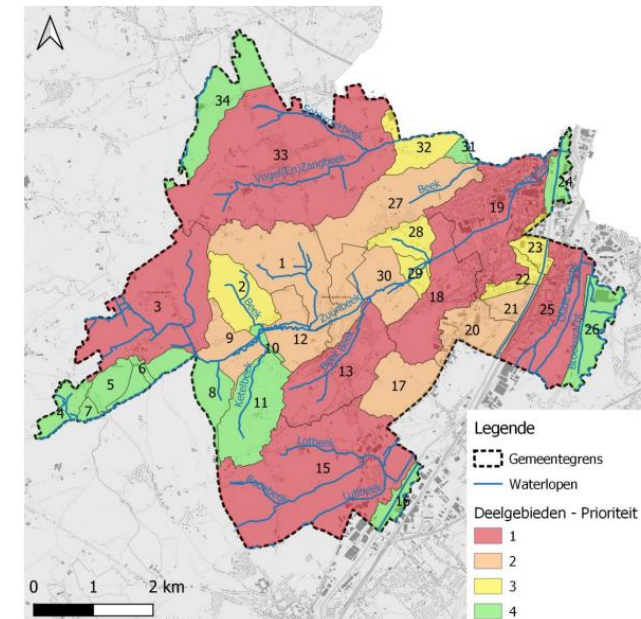
Blue Deal

- Alle gemeenten dienen een **goedgekeurd hemelwater- en droogteplan (HWDP)** te kunnen voorleggen tegen eind 2024
 - Zoniet: vanaf 2025 geen aanspraak meer op watergerelateerde subsidies (waaronder rioleringsubsidies ihkv GIP)
 - **Bestaande hemelwaterplannen**, dit zijn plannen die **vóór 21/03/2022** door de gemeenteraad goedgekeurd zijn, moeten tegen eind 2024 in voldoende mate in overeenstemming zijn met de blauwdruk.
 - Een **gebiedsdekkend plan** moet ten laatste **tegen eind 2030** voorzien worden.
- Sint-Pieters-Leeuw: basishemelwaterplan dat voldoet aan blauwdruk, goedgekeurd op GR van 24/02/2022, maar **nog niet gebiedsdekkend**

⇒ **Update basisHWP Sint-Pieters-Leeuw tot volwaardig gebiedsdekkend HWDP**

Figuur 32 geeft de finale toekenning van de prioriteiten aan de verschillende deelzones weer voor Sint-Pieters-Leeuw.

Figuur 32: Overzicht van de prioriteiten van de hydraulische deelzones naargelang de aanwezigheid van knelpunten.

Hemelwater- en droogteplan – update basishemelwaterplan

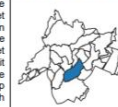
✓ Update basishemelwaterplan Sint-Pieters-Leeuw tot HWDP

- **ALGEMENE VISIE OP GEMEENTELIJK NIVEAU → Is opgenomen in het basishemelwaterplan**
- **DEELZONESPECIFIEKE VISIE EN MAATREGELEN → Is opgenomen in het basishemelwaterplan**
 - Algemene beschrijving deelzone
 - Knelpunten
 - Bestaande maatregelen
 - Geplande projecten
 - Visie en maatregelen

Basis Hemelwaterplan Sint-Pieters-Leeuw – fiche
deelgebied Hoge Paal (nr. 13)

Locatie:	Mekingenweg – Hendrik Vanhouchestraat – Wilgenhofpark – Joseph Depauwstraat – Edouard Rooselaersstraat – Zuundallaan
De knelpunten in dit gebied situeren zich allen langsheen de centrale Beekvallei. Voorstellen om de knelpunten maximaal te ontzien, die in het detailhemelwaterplan verder te onderzoeken zijn, zijn het optimaliseren van het bestaande bufferbekken Hoge Paal, het terug openleggen van de Beek tussen Hendrik Vanhouchestraat en Joseph Depauwstraat en het optimaliseren van de oostelijke overstromingsweide. Indien dit onvoldoende blijkt te zijn, kan ook het aanleggen van enkele nieuwe buffers aan het park van Coloma (buffergracht), aan de staande wip weide of ondergronds in de Hendrik Vanhouchestraat en Joseph Depauwstraat verder onderzocht worden.	

Inhoudstafel

Inhoudstafel.....	1
1 Kenmerken deelgebied.....	2
1.1 Bestaande afwatering.....	2
1.2 Knelpunten.....	4
1.2.1 Waterlast en erosie.....	4
1.2.2 Parasitair water.....	5
1.3 Bestaande maatregelen.....	7
1.4 Geplande projecten.....	9
1.5 Verharding.....	12
2 Hemelwatervisie.....	13
2.1 Aandachtspunten bij nieuwe ontwerpen.....	13
2.2 Hemelwatervisie deelgebied.....	13
2.2.1 Infiltratie- en buffervoorwaarden.....	13
2.2.2 Voorstel ontharden - infiltratie – buffering.....	13
2.2.3 Afwateringszin hemelwater.....	17
2.2.4 Visie buffer – en infiltratie hemelwater.....	17
2.2.5 Circulair water.....	18
Conclusie.....	19

Hemelwater- en droogteplan – update basishemelwaterplan

✓ Update basishemelwaterplan Sint-Pieters-Leeuw tot HWDP

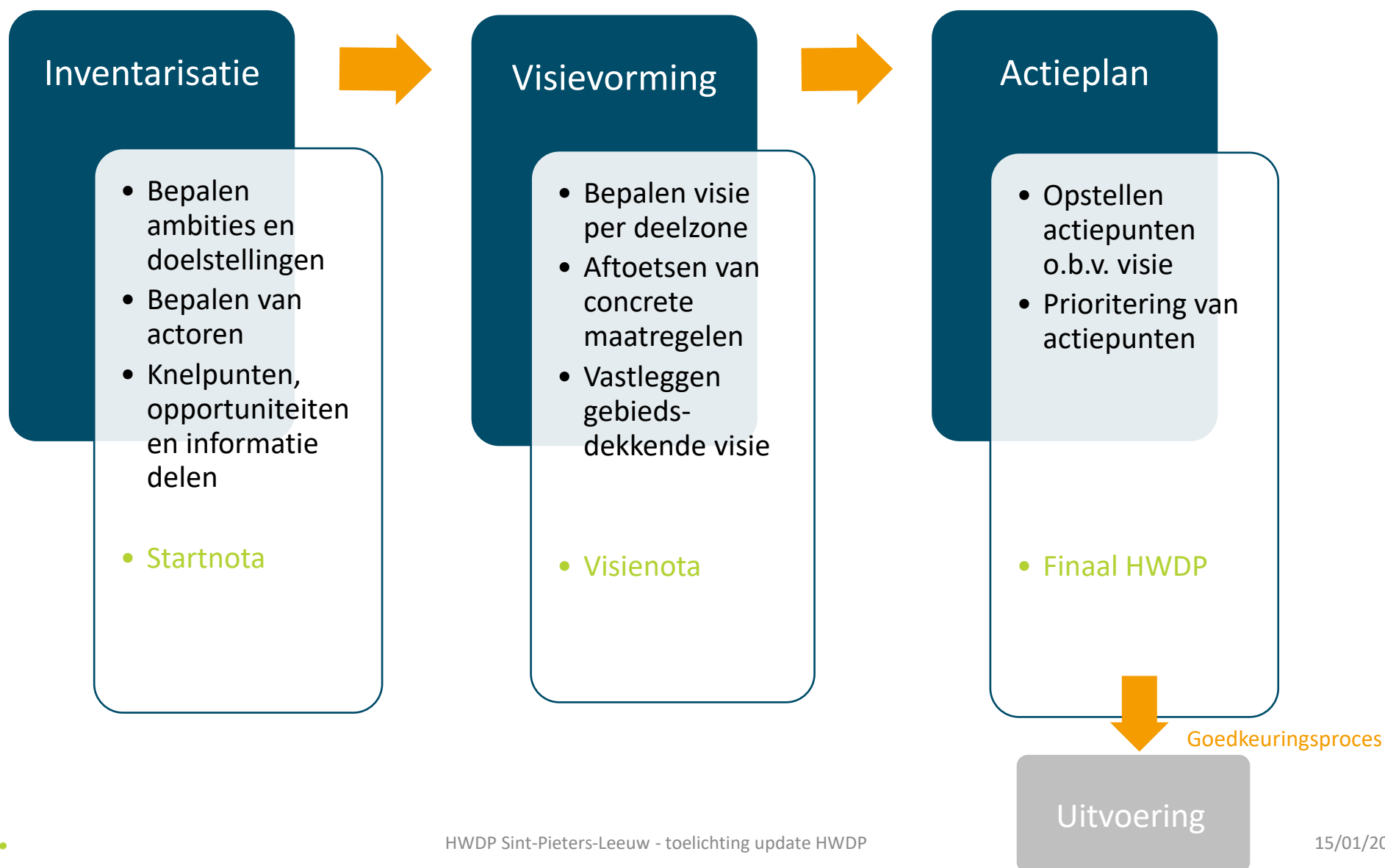
➤ Update omgevingsanalyse (inventarisatie)

- Geplande projecten
- Ontbrekende hoofdstukken

➤ Extra visievergadering met betrokken partners

- **Droogte:**
 - Ladder van Lansink & droogteladder
 - Voorbeelden uit fiches prioritaire deelgebieden (bv. zones ontharden) → aanvullen met bijkomende droogtemaatregelen.
 - Traject circulair water

Hemelwater- en droogteplan – Methodiek

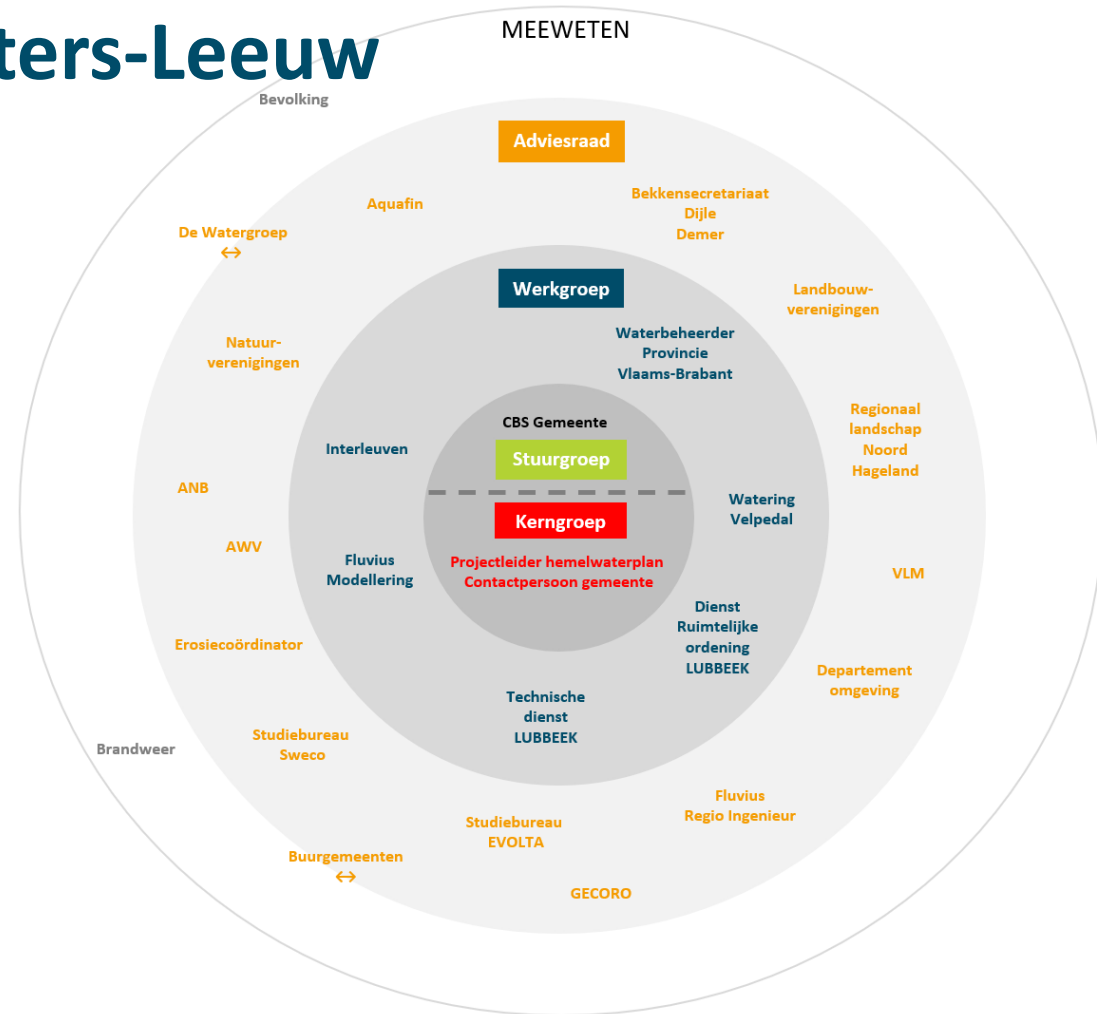

Hemelwater- en droogteplan Sint-Pieters-Leeuw

✓ Vergaderingen

- Kick-off vergadering met gemeente
- Startvergadering werkgroep
- Expertensessies
- Themavergadering rond droogte

Datum	Onderwerp
31/07/2018	Startoverleg 1 hemelwaterplan Sint-Pieters-Leeuw
30/08/2018	Workshop hemelwaterplan Sint-Pieters-Leeuw
04/09/2018	Startoverleg 2 hemelwaterplan Sint-Pieters-Leeuw
20/01/2020	Circulair hemelwater
25/06/2020	Circulair hemelwater
18/12/2020	Plenair wateroverleg Sint-Pieters-Leeuw
07/05/2021	Plenair wateroverleg Sint-Pieters-Leeuw
15/10/2021	Plenair wateroverleg Sint-Pieters-Leeuw
29/06/2023	Update HWDP Sint-Pieters-Leeuw
06/12/2023	Droogtesessie

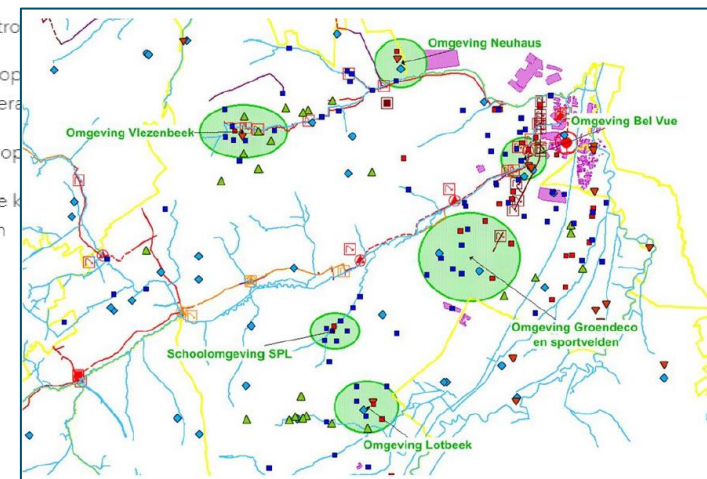
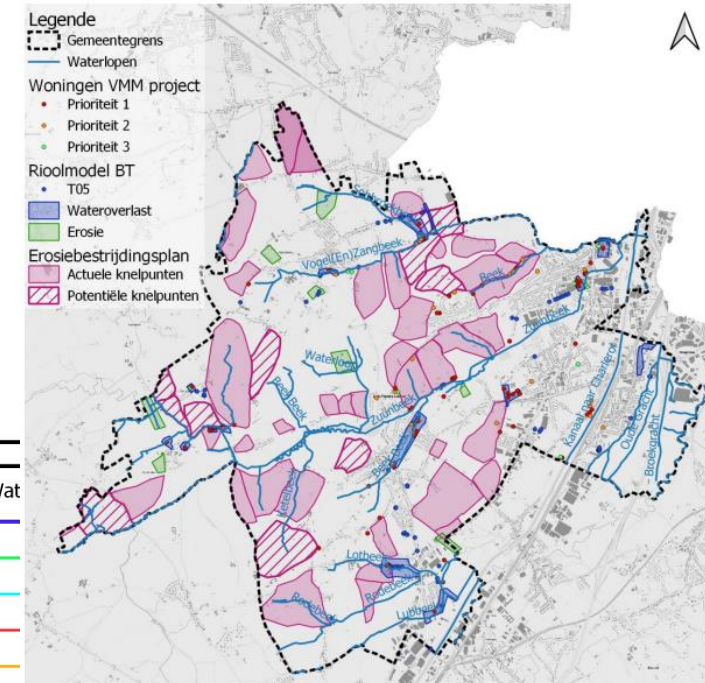
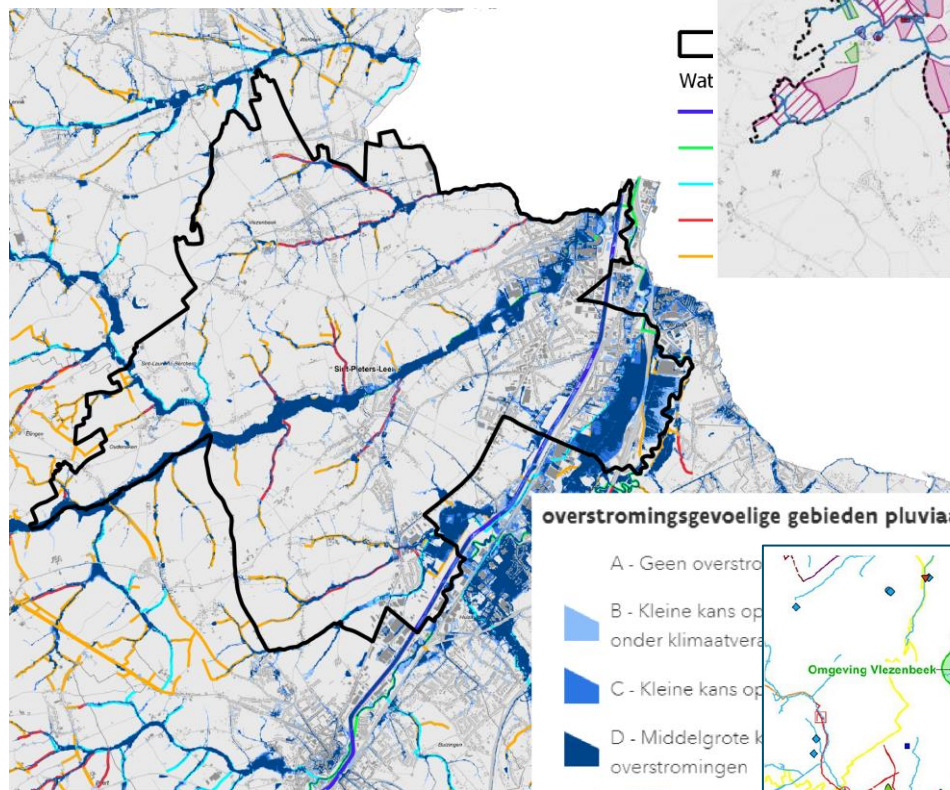

Meerdere vergaderingen met verschillende actoren om tot een gedragen plan te komen

Hemelwater- en droogteplan Sint-Pieters-Leeuw

✓ Inventarisatie

- **Knelpunten: wateroverlast**
 - Wateroverlast vastgesteld
 - Pluviale overstromingskaart bij T100
 - Rioleringsknelpunten
 - Afstroom (on)verharde oppervlaktes (erosie)
- **Knelpunten: droogte**
 - Aanwezigheid droogtegevoelige bodems
 - Verdunningsknelpunten (drainages, grachtinlaten, ...)
 - Grondwaterwinningen
- **Opportunities (bijv. ihkv droogte)**

Hemelwater- en droogteplan Sint-Pieters-Leeuw

✓ Visie

- Gebiedsdekkend
- Bronmaatregelen & collectieve oplossingen
- Visie strategische hemelwaterassen & publieke grachten
- Ruimte voor water/buffering

Visievorming

- Algemene visie
 - Concrete maatregelen
 - Deelzones
 - Gemeentespecifieke visie
- Visienota

Omgaan met regen- en oppervlaktewater

Gebruik van grond- en drinkwater

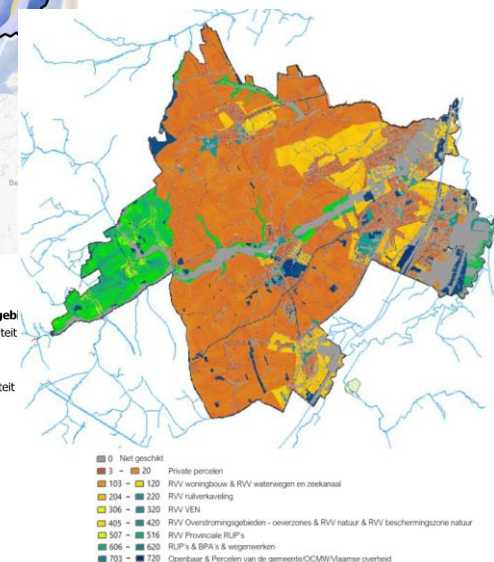
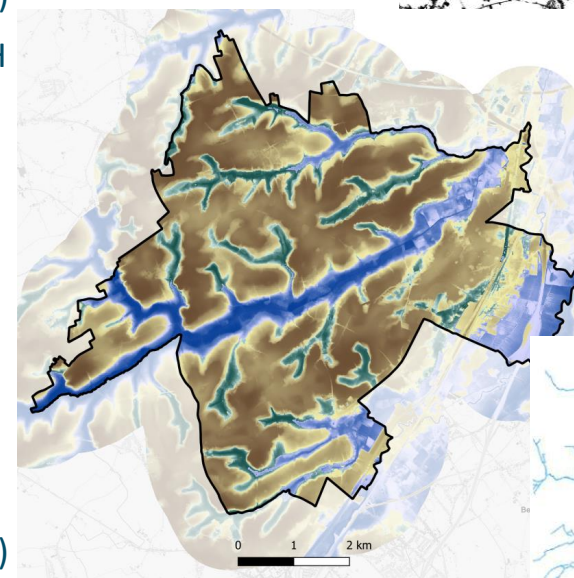

Hemelwater- en droogteplan Sint-Pieters-Leeuw

✓ Visie

➤ ALGEMENE VISIE OP GEMEENTELIJK NIVEAU

- Bronmaatregelen
 - ⇒ Publiek domein: verder inzetten op ontharding (voorbeeld voor privaat domein)
 - ⇒ Privaat domein: stimuleren van bronmaatregelen en toepassen van PSVH/GSVH
 - ⇒ Landbouwgebied (erosiemaatregelen)
- Hergebruik/duurzaam watergebruik
 - ⇒ Gemeente als matchmaker tussen vraag en aanbod
 - ⇒ Inzetten op eigen patrimonium & burgers sensibiliseren
- Bufferen en vertraagd afvoeren
 - ⇒ Lokaal ruimte voor water voorzien + collectief
 - ⇒ Inzetten van bestaande grachtenstelsel (Gedifferentieerd beheer + Statuut publieke gracht + Sensibilisering, samenwerking, adviesverlening & handhaving)
 - ⇒ Vrijwaren en versterken van “natte natuur”
 - ⇒ Inname natuurlijk overstromingsgebied niet toelaten (zie bijv. watertoets)
- Individuele beschermingsmaatregelen

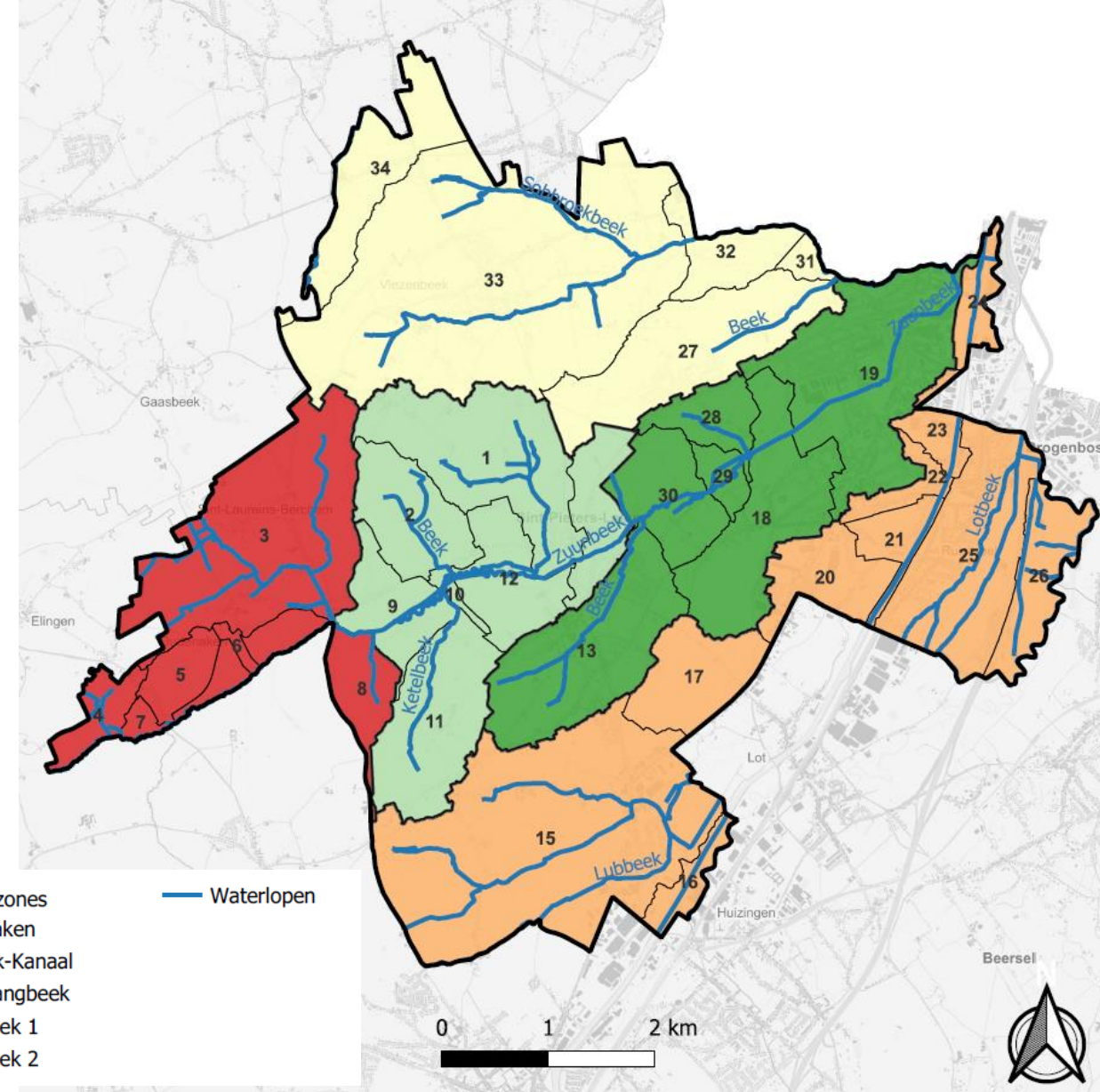

Hemelwater- en droogteplan Sint-Pieters-Leeuw

✓ Visie

➤ DEELZONESPECIFIEKE VISIE EN MAATREGELEN

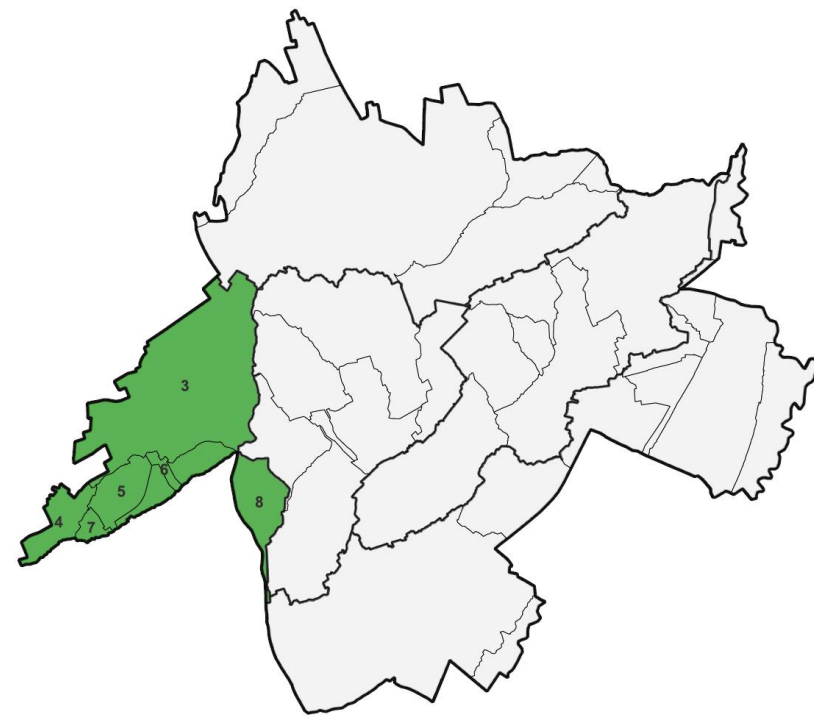
- Algemene beschrijving (cluster van) deelgebieden
- Knelpunten
- Bestaande maatregelen
- Geplande projecten
- Visie en maatregelen

Hemelwater- en droogteplan Sint-Pieters-Leeuw

➤ DEELZONE OUDENAKEN: Deelgebied Hazeveld (3)

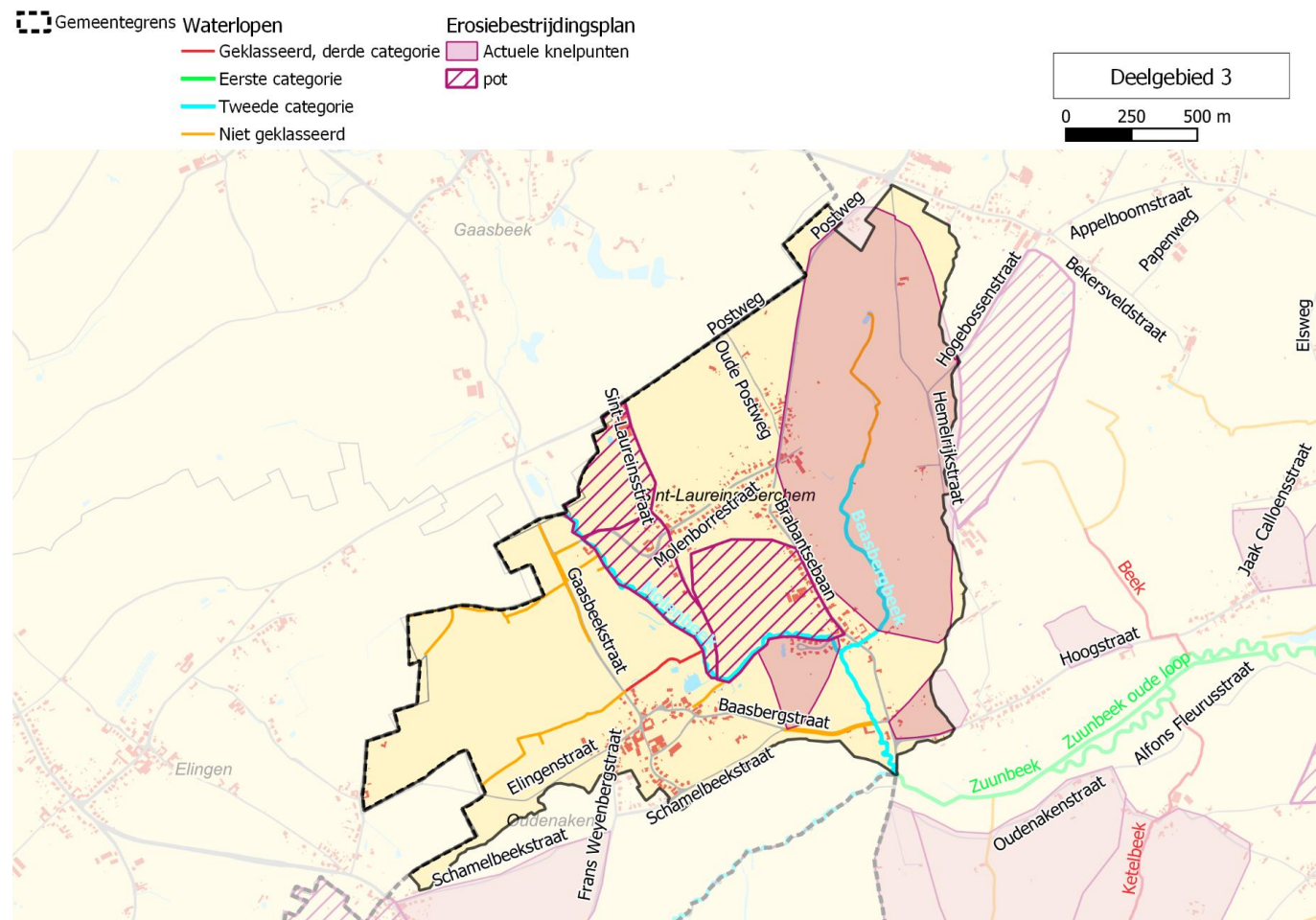
- Algemene beschrijving deelgebied
 - Afstroomgebied van de Molenbeek, Baasbergbeek en Oudenakenloop
 - Dun bebouwd, voornamelijk thv dorpskern Oudenaken en langs Oude Postweg, Brabantsebaan en Molenborrestraat
 - Leembodems domineren
 - Nog aantal te saneren clusters

Hemelwater- en droogteplan Sint-Pieters-Leeuw

➤ DEELZONE OUDENAKEN: Deelgebied Hazeveld (3)

- Geïntentariseerde knelpunten
 - Wateroverlast
 - Hazeveld (overstromingsgebied Molenbeek)
 - Brabantsebaan (hoog afwaarts waterpeil in de Molenbeek/Beisbeek & afstroming onverhard)
 - Erosie
 - Thv Hazeveld en Molenborrestraat
 - Verdunning
- Bestaande maatregelen
 - Natuurlijke overstromingsweides, roosters, terugslagkleppen en individuele beschermingsmaatregelen

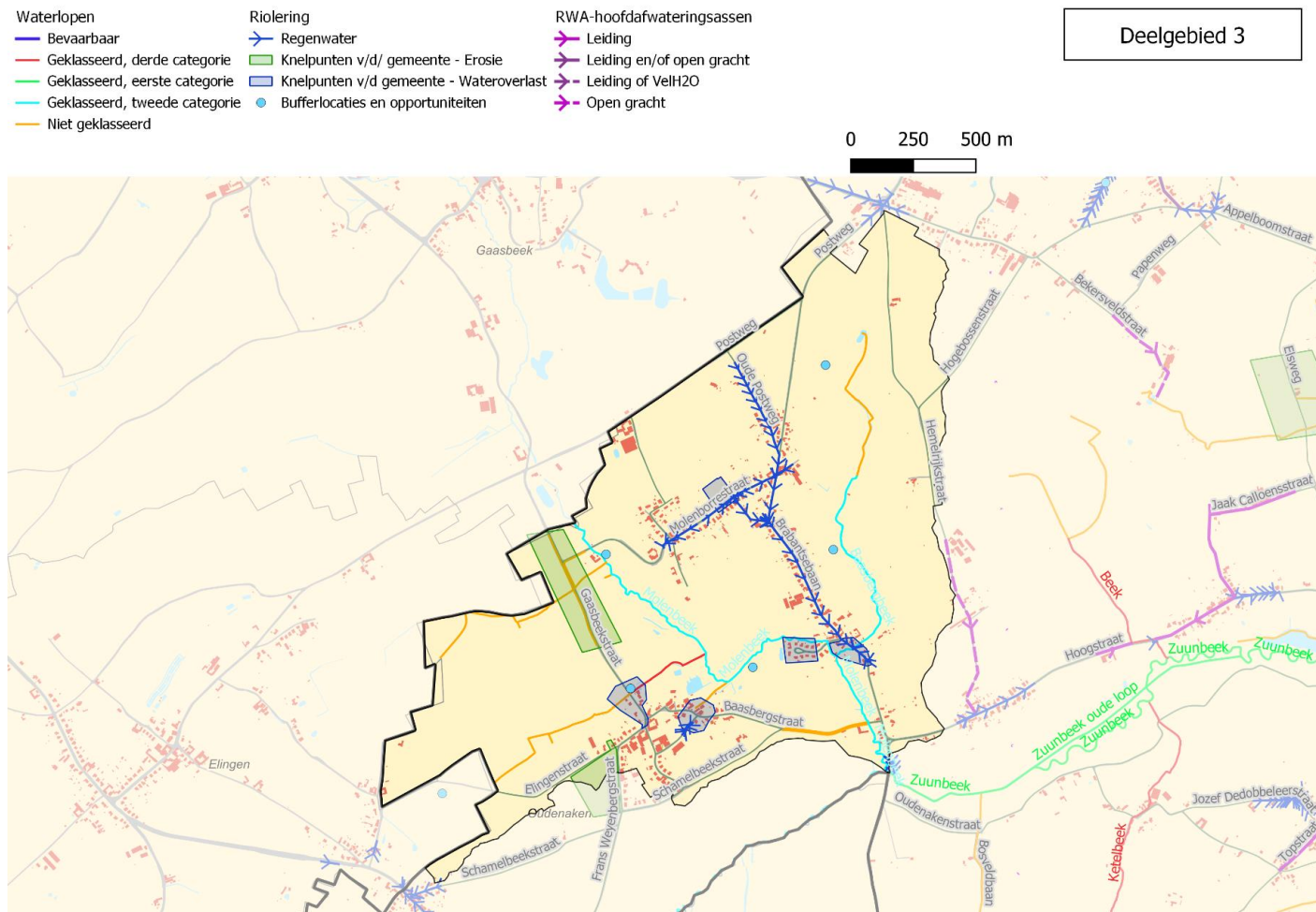

Hemelwater- en droogteplan Sint-Pieters-Leeuw

➤ DEELZONE OUDENAKEN: Deelgebied Hazeveld (3)

• Visie

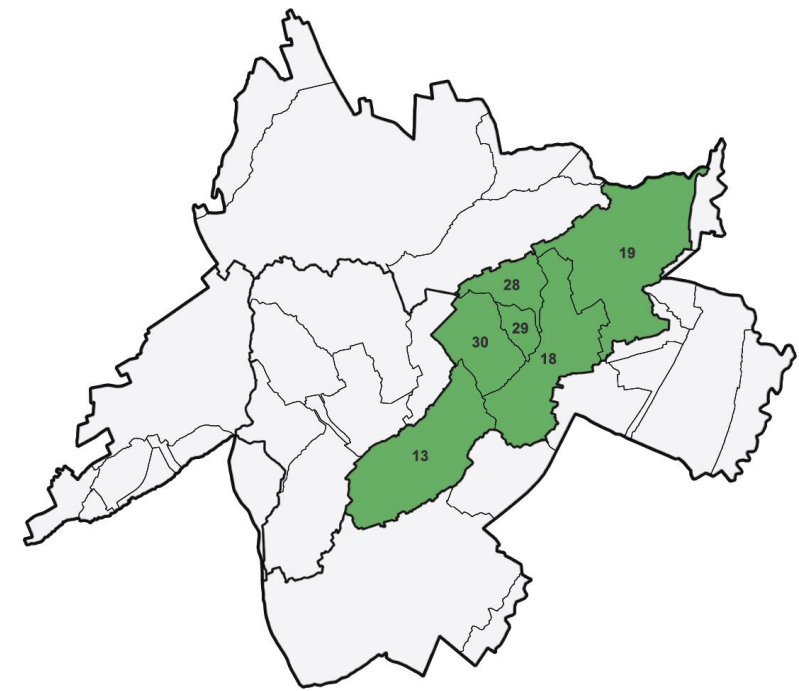
- Bronmaatregelen op zowel openbaar als privaat domein (bijv. in wijk Hazeveld & pleintje voor kerk)
- Strategische hemelwaterassen
- Zoekzones ruimte voor water:
 - Verhogen doorvoer Molenbeek thv Gaasbeekstr & Baasbergstr + bufferen tussen Oudenakenloop en Hazeveld
 - Buffering voor de Molenbeek: thv Molenborrestraat en aan Elingenweg, op de grens met Pepingen
 - Multifunctionele buffering in landbouwgebied thv Brabantsebaan opwaarts van Baasbergbeek
 - Rietveld kruising Oudenakenloop & Gaasbergstr
- Erosiemaatregelen
- Collectieve (bijv. wijk Hazeveld) / individuele beschermingsmaatregelen

Hemelwater- en droogteplan Sint-Pieters-Leeuw

➤ DEELZONE ZUUNBEEK 2 : Deelgebied Hoge Paal (13)

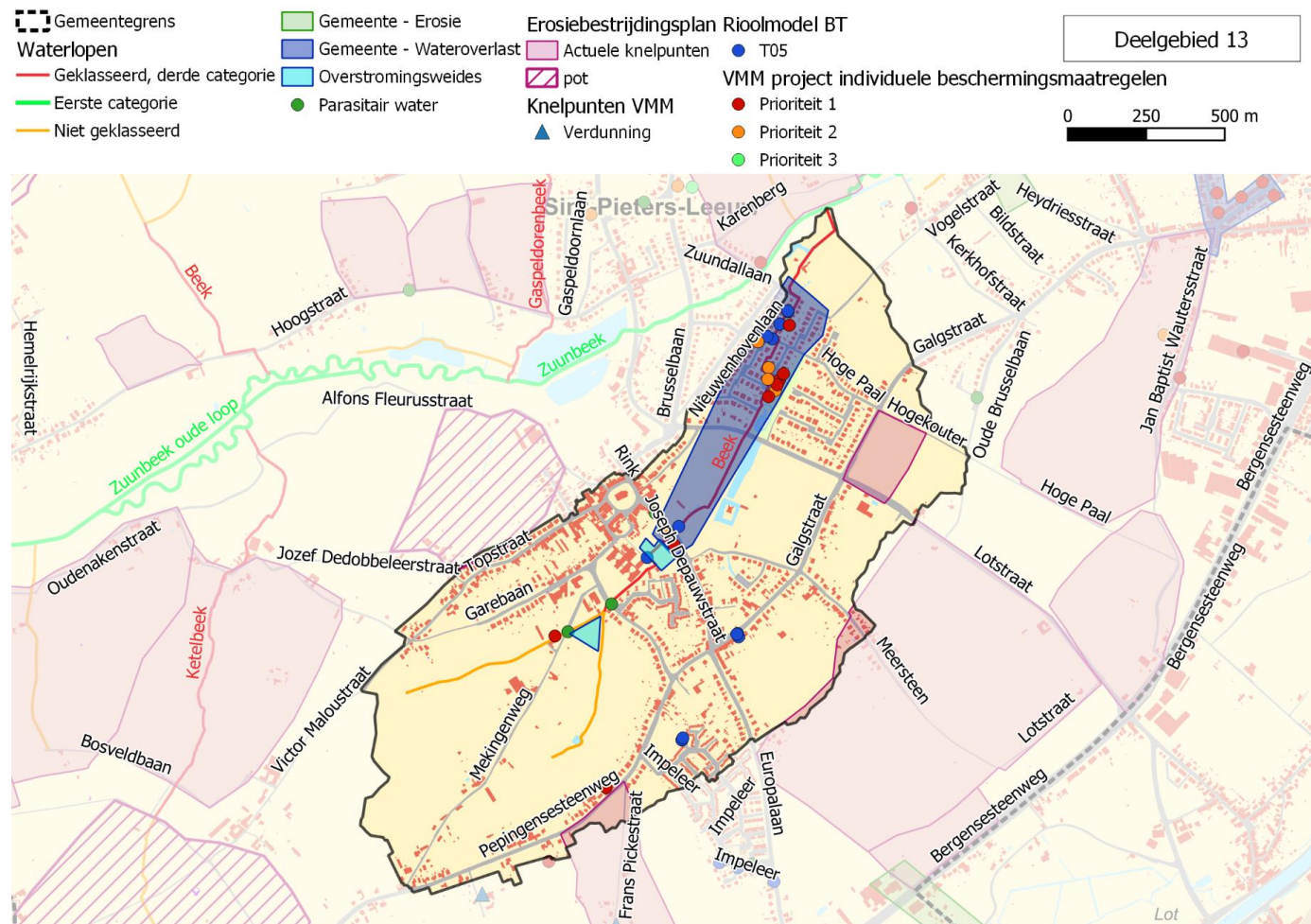
- Algemene beschrijving deelgebied
 - Afstroomgebied van de Zuunbeek, met Beek als zijloop (belangrijke delen zijn ingebuisd)
 - Dichtbebouwde clusters en lintbebouwing
 - Leembodems domineren
 - Grotendeels centraal gebied

Hemelwater- en droogteplan Sint-Pieters-Leeuw

➤ DEELZONE ZUUNBEEK 2 : Deelgebied Hoge Paal (13)

- Geïnventariseerde knelpunten
 - Wateroverlast
 - Mekingenweg
 - Joseph Depauwstraat
 - Wijk Hoge Paal
 - Ter Bocht
 - Verdunning
 - Mekingenweg, Hendrik Vanhouchestr. & Joseph Depauwstr.
- Bestaande maatregelen
 - Overstromingsweides, bufferbekken Hoge Paal & individuele beschermingsmaatregelen

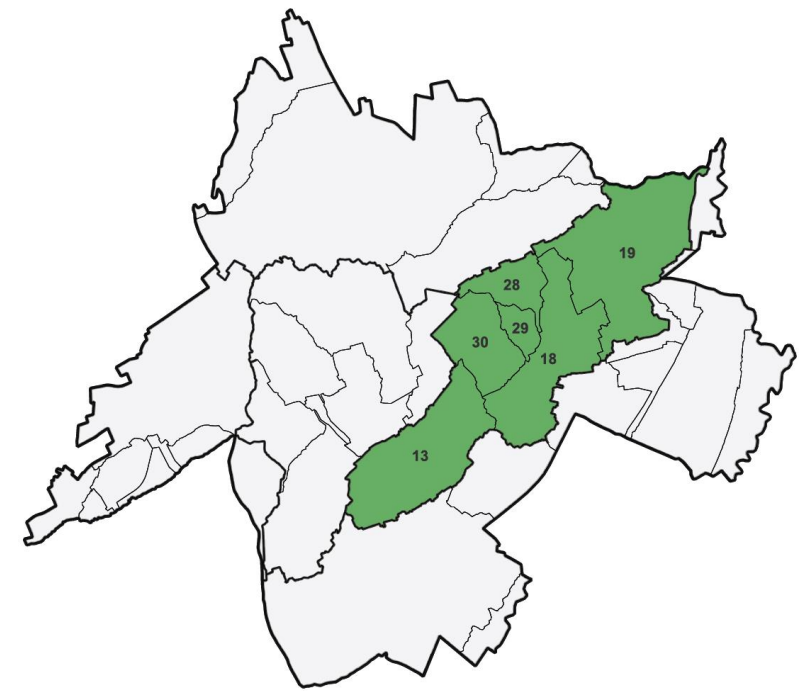

➤ DEELZONE ZUUNBEEK 2 : Deelgebied Hoge Paal (13)

Hemelwater- en droogteplan Sint-Pieters-Leeuw

➤ DEELZONE ZUUNBEEK 2 : Deelgebied Dikke Linde (18)

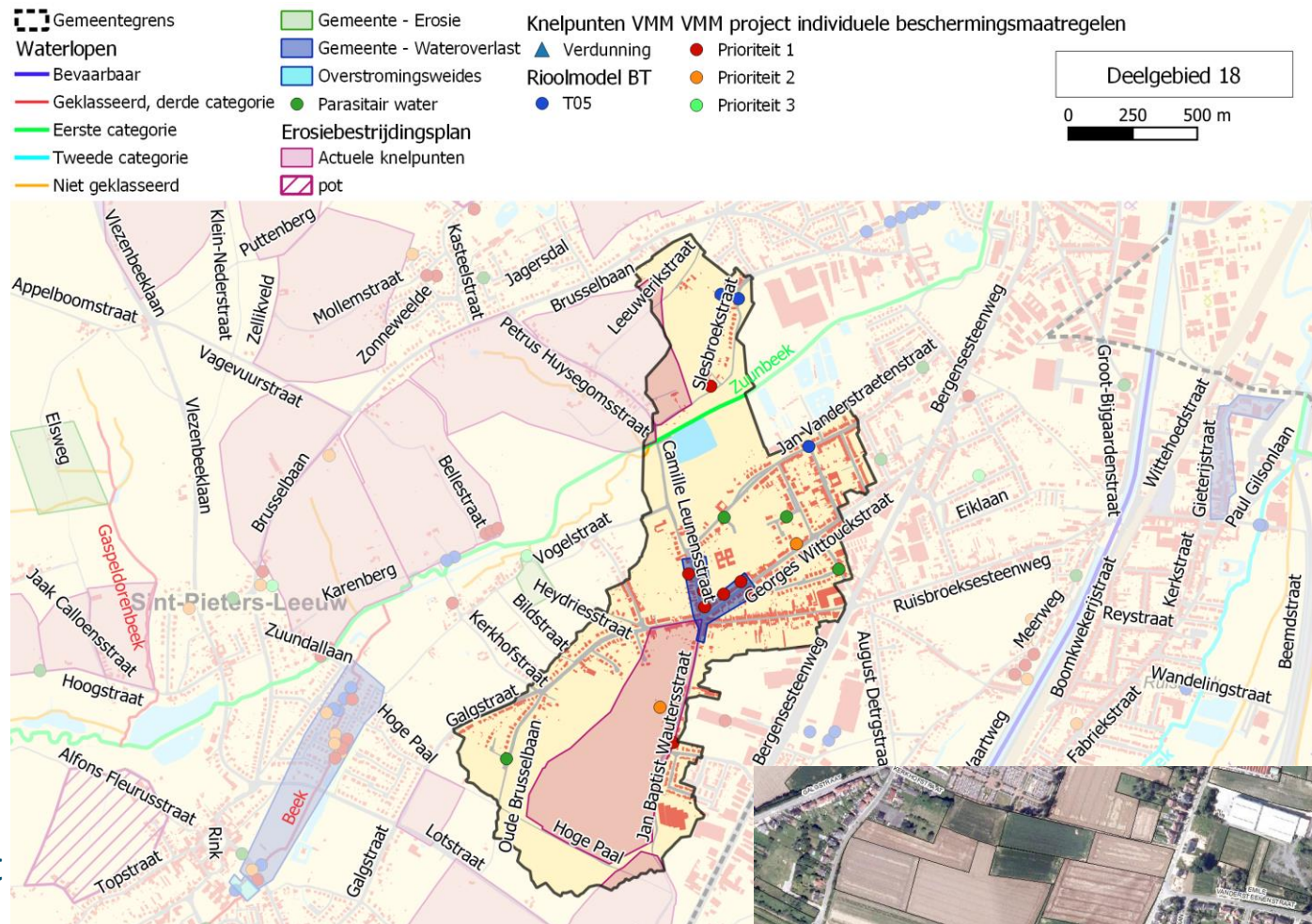
- Algemene beschrijving deelgebied
 - Afstroomgebied van de Zuunbeek, met een niet-geklasseerde zijloop
 - Dichtbebouwde clusters en lintbebouwing
 - Leembodems domineren
 - Grotendeels centraal gebied, groene cluster in de Leeuwerikstraat

Hemelwater- en droogteplan Sint-Pieters-Leeuw

➤ DEELZONE ZUUNBEEK 2 : Deelgebied Dikke Linde (18)

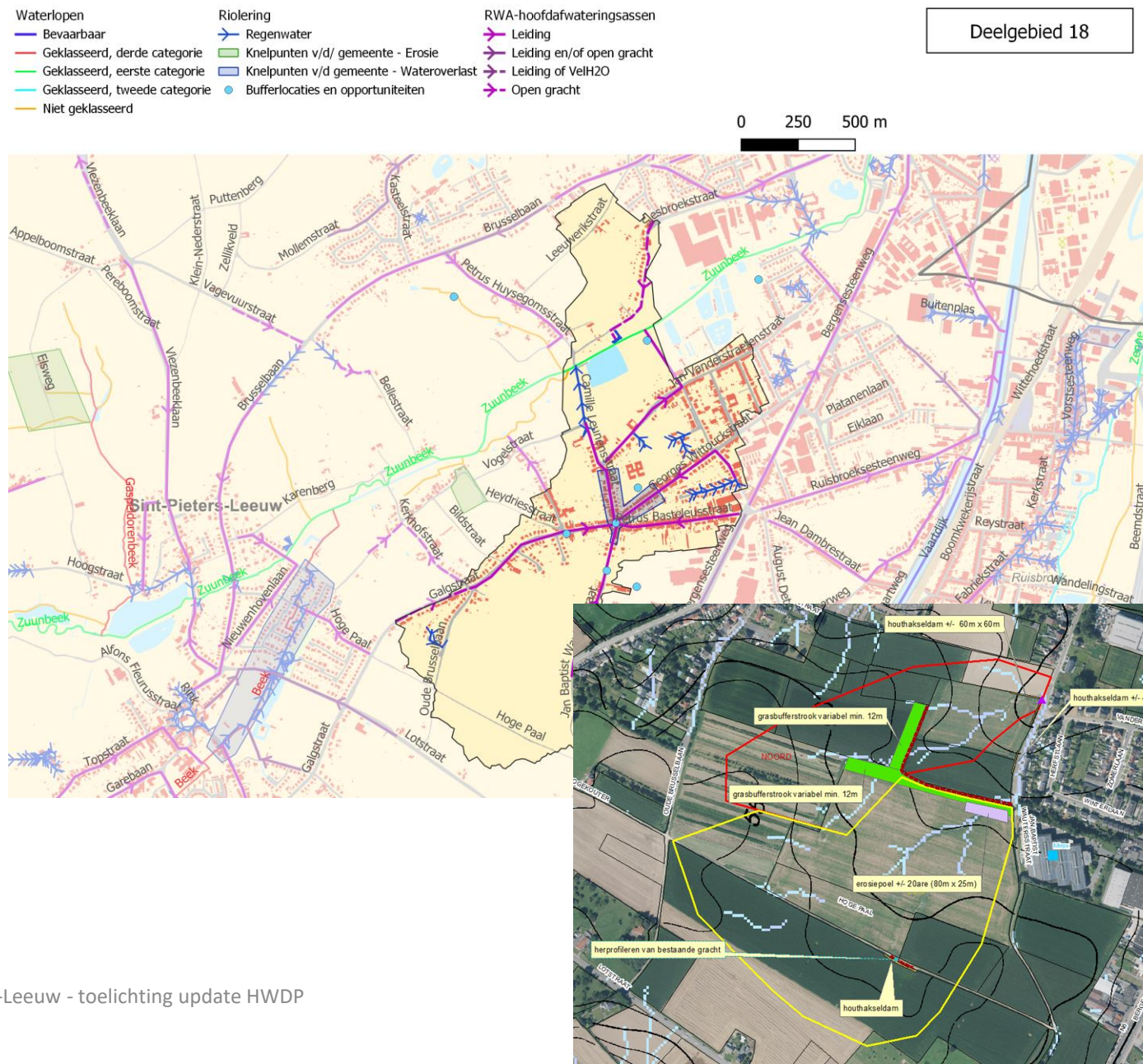
- Geïnterpreteerde knelpunten
 - Wateroverlast (vnl. opstuwing riolering door oa afstroming onverhard)
 - Kruispunt Dikke Linde (vnl. in kelders)
 - Jan Vanderstraetenstraat
 - Wijk Hoge Paal
 - Ter Bocht
 - Erosie
 - Hogeouter/Hoge Paal
 - Verdunning
- Bestaande maatregelen
 - Erosiemaatregelen, Zuunbeekcollector met overstort & parallelle leiding en individuele beschermingsmaatregelen

Hemelwater- en droogteplan Sint-Pieters-Leeuw

DEELZONE ZUUNBEEK 2 : Deelgebied Dikke Linde (18)

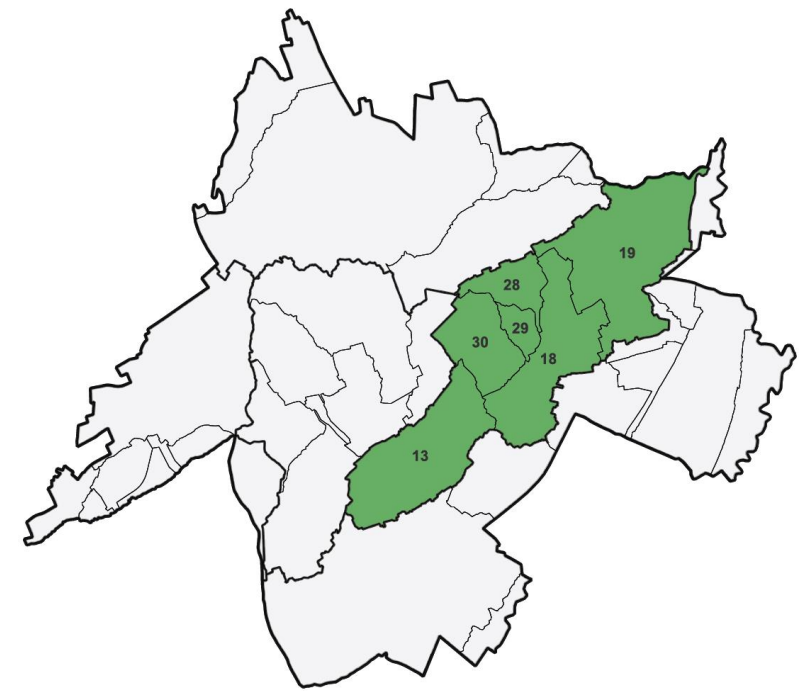
- Visie
 - Bronmaatregelen op zowel openbaar als privaat domein
 - Strategische hemelwaterassen
 - Zoekzones ruimte voor water:
 - Ten zuiden van WZC Zilverlinde
 - Tssn Slesbroekstraat & Jan Vanderstraetenstraat
 - Zuunbeeklaan
 - Natuurlijke kom ten westen van de Petrus Huysegomsstraat
 - Optimaliseren eivormige leidingen in de Galgstraat en Jan Baptist Wautersstraat
 - Erosiemaatregelen
 - Collectieve / individuele beschermingsmaatregelen
 - Opportuniteit circulair water: Omgeving Gendecor en sportvelden

Hemelwater- en droogteplan Sint-Pieters-Leeuw

➤ DEELZONE ZUUNBEEK 2 : Deelgebied Negenmanneke (19)

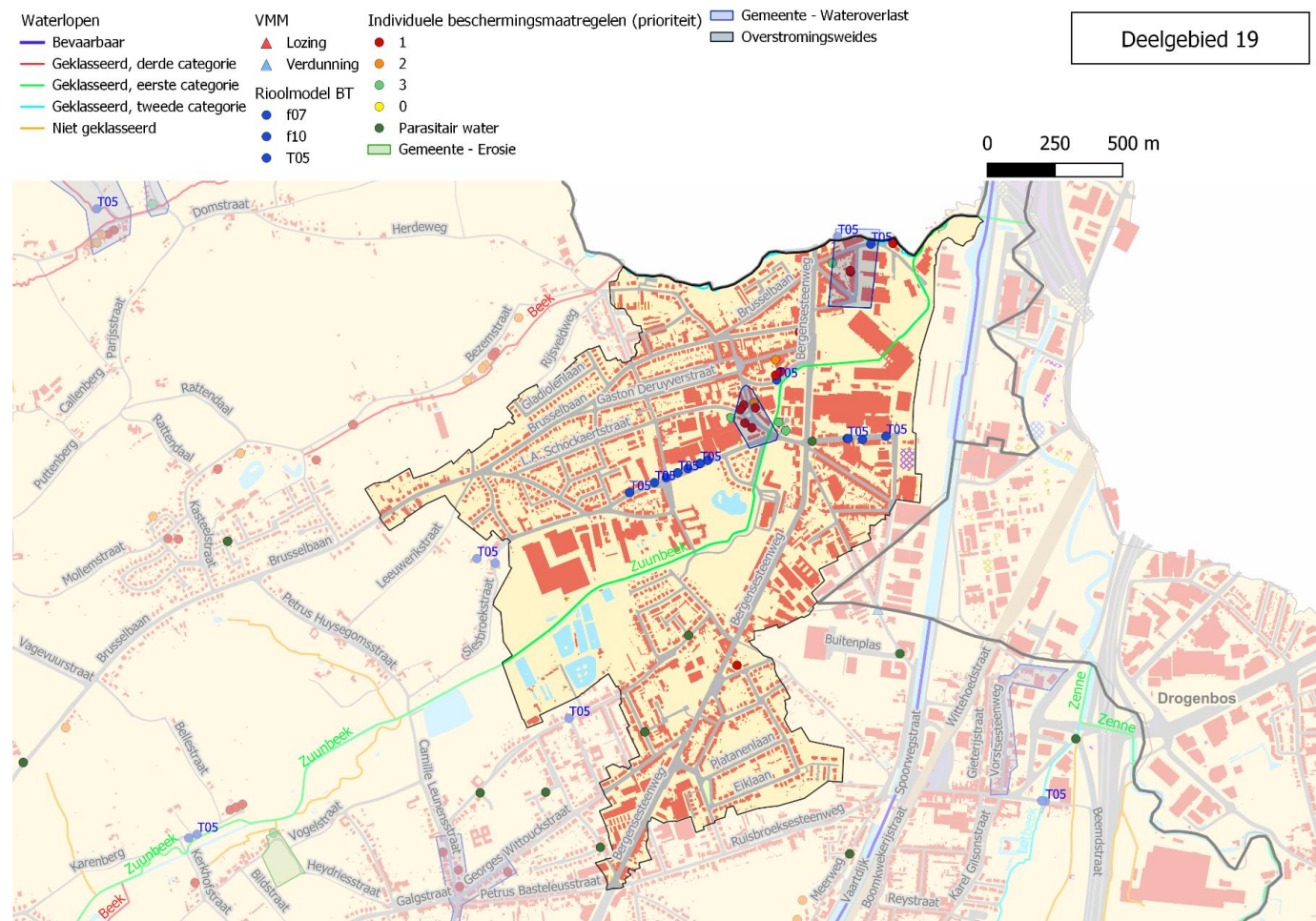
- Algemene beschrijving deelgebied
 - Afstroomgebied van de Zuunbeek & Vogelzangbeek
 - Zeer dichtbebouwd
 - Leembodems domineren
 - Zo goed als volledig centraal gebied

Hemelwater- en droogteplan Sint-Pieters-Leeuw

➤ DEELZONE ZUUNBEEK 2 : Deelgebied Negenmanneke (19)

- Geïnterpreteerde knelpunten
 - Wateroverlast
 - Pastoor Vendelmansstraat – Albert Van Cotthemstraat (hoge waterpeilen Zuunbeek, overstortpompen werken dan niet)
 - Sint-Stevensstraat (hoge waterpeilen Zuunbeek)
 - Pierre Walkiersstraat – Oudstrijdersstraat (uit oever tredende Vogelzangbeek)
 - Verdunning
- Bestaande maatregelen
 - Buffering ihkv verkavelingen, langs N6, ondergrondse buffer Zuunbeek, opwaarts GOG en individuele beschermingsmaatregelen

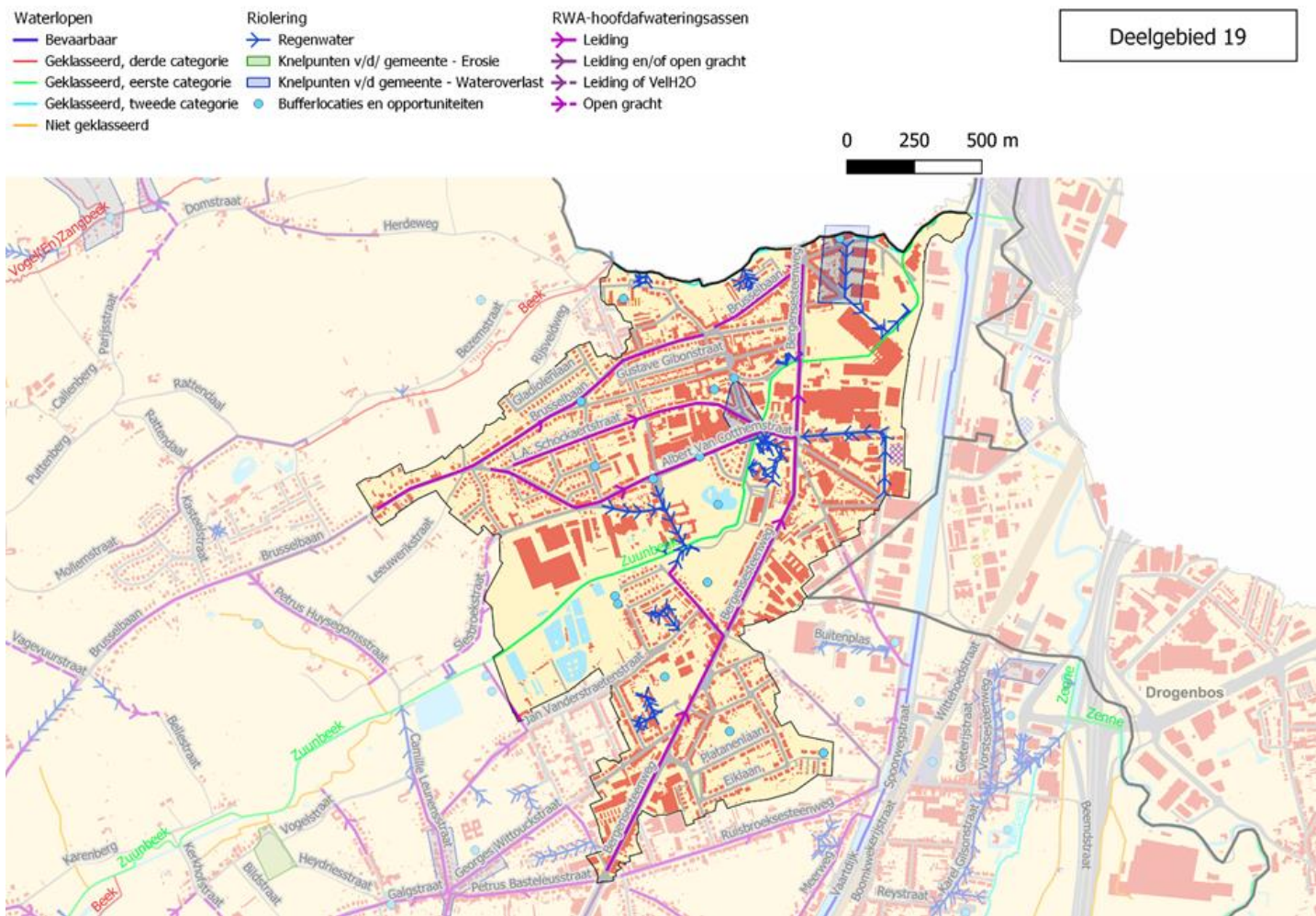

Hemelwater- en droogteplan Sint-Pieters-Leeuw

➤ DEELZONE ZUUNBEEK 2 : Deelgebied Negenmanneke (19)

- Visie

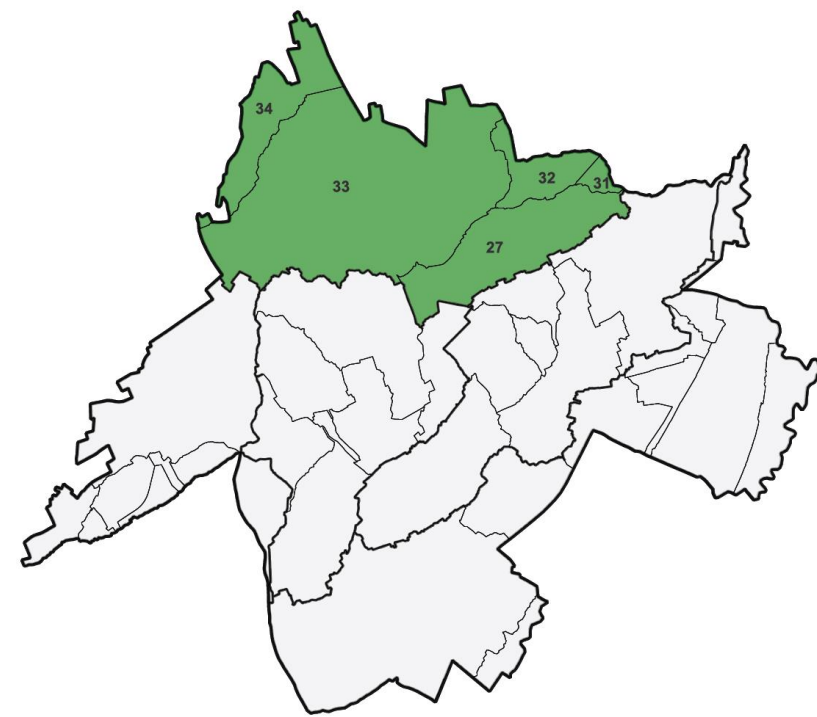
- Bronmaatregelen op zowel openbaar als privaat domein (bijv. parkeerzones waterdoorlatend maken, grote verharde oppervlaktes Bergensesteenweg, ...)
- Strategische hemelwaterassen
- Zoekzones ruimte voor water:
 - Parkzone tussen de Buitenplas, de Groot Bijgaardenstraat en de Edward de Baerdemaekerstraat
 - In de Pierre Walkiersstraat i.h.k.v. een onthardingsproject
 - Pleintje ter hoogte van het kruispunt Brusselbaan-Seringenstraat
 - Groenzone thv Slesbroekstraat-Albert Van Cotthemstraat
 - Parking Parochiezaal thv L.A. Schockaertstraat
 - Openleggen Zuunbeek thv Shopping Pajot
- Maatregelen Vogelzangbeek (bijv. opwaarts Bergensesteenweg & omgeving Vlezenbeek)
- Collectieve (bijv. dijk Oudstrijderstraat) / individuele beschermingsmaatregelen
- Opportuniteit circulair water: Omgeving Belle Vue

Hemelwater- en droogteplan Sint-Pieters-Leeuw

➤ DEELZONE VOGELZANGBEEK : Deelgebied Vlezenbeek (33)

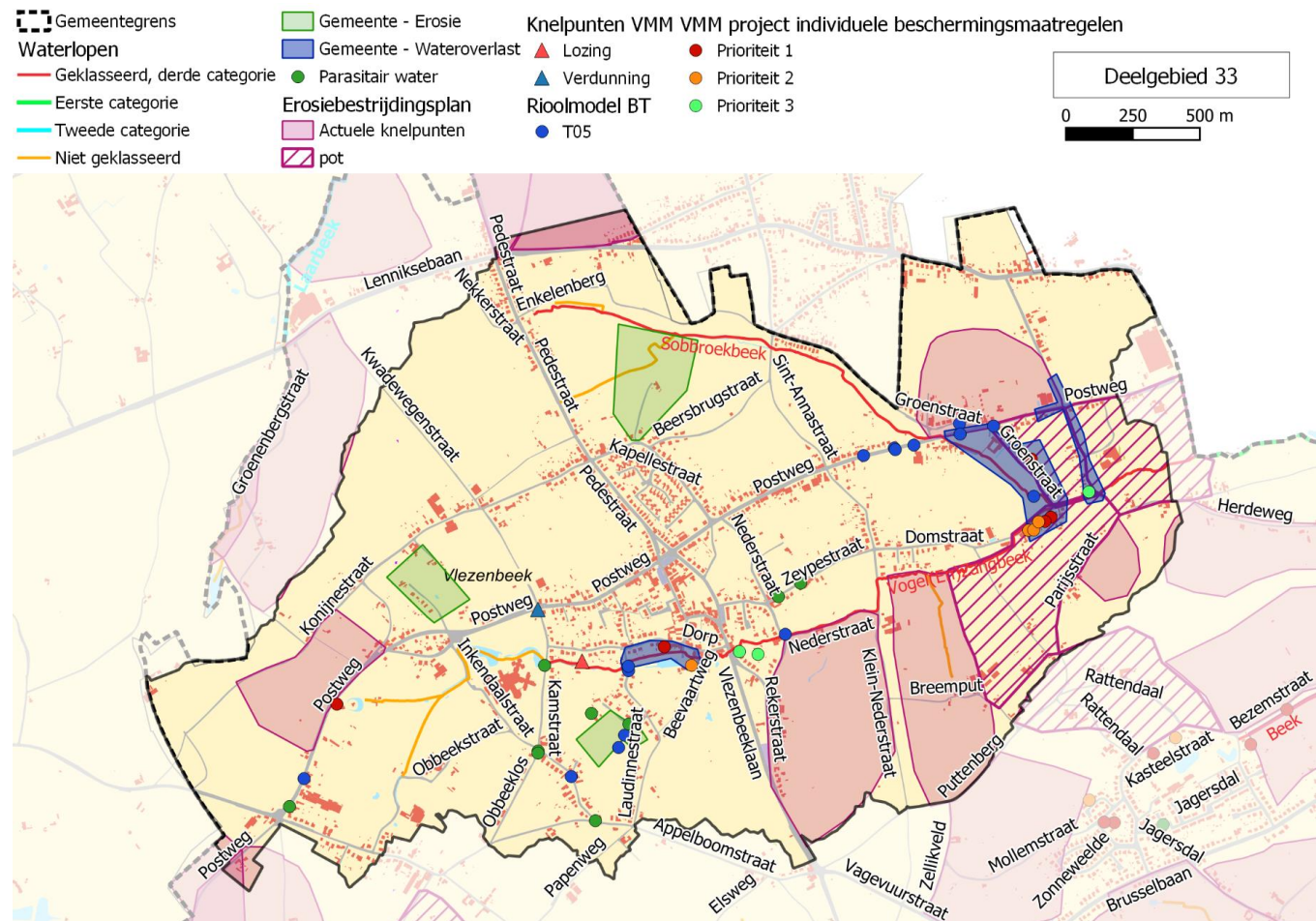
- Algemene beschrijving deelgebied
 - Afstroomgebied van de Vogelzangbeek en zijloop Sobbroekbeek
 - Duidelijke cluster aan bebouwing in het centrum van het gebied (centrum Vlezenbeek) en lintbebouwing op de toegangswegen
 - Leembodems domineren
 - Centraal gebied en groene clusters voor omliggende lintbebouwing

Hemelwater- en droogteplan Sint-Pieters-Leeuw

➤ DEELZONE VOGELZANGBEEK : Deelgebied Vlezenbeek (33)

- Geïnterpreteerde knelpunten
 - Wateroverlast & erosie
 - Beevaartweg (erosie Beevaartweg + opstuwing vanaf inbuizing Vlezenbeeklaan)
 - Domstraat (Inbuizing Vogelzangbeek onder de Groenstraat)
 - Nederstraat (overstroming vanuit Vogelzangbeek)
 - Laudinnestraat – Reuzenstraat (erosie vanuit Reuzenstraat)
 - Paul Veldekenstraat – Steenbergstraat – Postweg (overstort Postweg + opstuwing Steenbergstraat)
 - Verdunning
- Bestaande maatregelen
 - Buffering ihkv verkavelingen (bekken Klokkeveld & bufferleiding Postweg 43) en individuele beschermingsmaatregelen

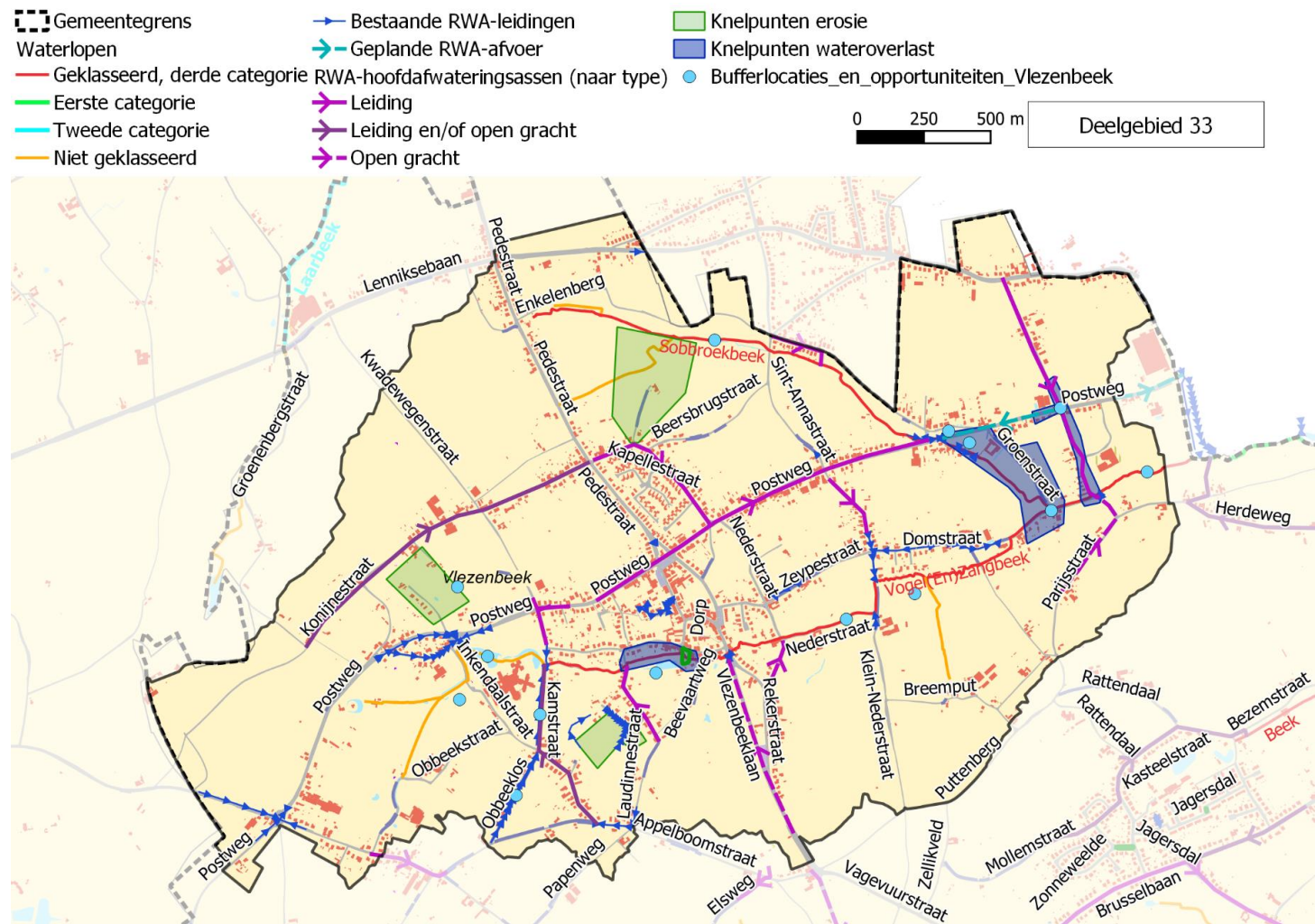

Hemelwater- en droogteplan Sint-Pieters-Leeuw

 DEELZONE VOGELZANGBEEK :
Deelgebied Vlezenbeek (33)

- Visie

- Bronmaatregelen op zowel openbaar als
privaat domein (bijv. parkeerzones)
- Strategische hemelwaterassen
- Zoekzones ruimte voor water:
 - Thv voetbalvelden Inkendaalstr &
Obbeekstr
 - Baangrachten Kamstraat & Obbeeklos
 - Optimaliseren vijvers (Pastorie, centrum
Inkendaal)
 - Perceel Kerkfabriek aan pastorie
 - Beersbrugstraat-Postweg (zie Rio-project)
- Maatregelen Vogelzangbeek (bijv. thv Klein
Nederstraat) & Sobbroekbeek (bijv. thv
Beersbrugstraat)
- Optimalisatie rioleringsstelsel (bijv. overstort
naar Postweg & doorvoer naar Steenbergstraat
beperken => rio-project)
- Collectieve / individuele
beschermingsmaatregelen
- Opportuniteit circulair water: clusters
'Omgeving Vlezenbeek' & 'Omgeving
Neuhaus'

Hemelwater- en droogteplannen

✓ Actiepunten

➤ ONDERDELEN

- Actie/maatregel
- Verwijzing naar paragraaf rapport voor detailinformatie
- Deelzone of gebiedsdekkend
- Prioritering: 1 > 2 > 3
- Potentiële actoren

Actieplan

- Opstellen actiepunten o.b.v. visie
- Prioritering van actiepunten

Nr.	Actie/maatregel	Paragraaf rapport HWDP	Deelzone (afstroomgebied)	Prioritering (1, 2 of 3)	Potentiële actoren i.s.m. de gemeente
AFSTROOM VERMIJDEN - ONTHARDEN					
1	De gemeente engageert zich om in landbouwgebied samen met relevante partners (o.a. de erosiecoördinator) geschikte locaties aan te duiden om erosiebestrijdende en waterbufferende maatregelen te voorzien.	5.1.1, 5.1.5	Volledige gemeente	2	Erosiecoördinator, VLM, Agentschap Landbouw & Zeevisserij, landbouworganisaties,
WATERLOPEN EN GRACHTBEHEER					
20	De gemeente engageert zich om landbouwers te sensibiliseren en te ondersteunen i.h.k.v. hun landbouwomgeving en het oplossen van erosieproblemen. Participatiecampagnes georganiseerd worden te lichten en de implementatie van (vrijwillige) faciliteiten.			5.5.2	Volledige gemeente
21	Om grondwatervoorraden te beschermen wil de gemeente bij toekomstige vergunningsaanvragen voor grondwaterwinningen onderzoeken of de watervraag (gedeeltelijk) ingevuld kan worden door opvang en (her)gebruik van hemelwater op eigen terrein en/of door andere waterbronnen in de omgeving (bv. deze geïnventariseerd binnen het project circulair water)			5.5.1	Volledige gemeente, in het bijzonder de clusters uit het project 'circulair water'
22	De gemeente wil een gedifferentieerd waterlopen- en grachtenbeheer toepassen i.s.m. met andere waterloopbeheerders en overige partners. Strategisch geselecteerde grachten kunnen hierbij geoptimaliseerd worden (bv. met schotten) om de infiltratie- en buffercapaciteit uit te breiden.			5.4	Volledige gemeente
23	De gemeente engageert zich tot het identificeren van private grachten met een belangrijke afwateringsfunctie en vervolgens tot het toekennen van het statuut ' publieke gracht ' aan deze grachten, zodat het toekomstig behoud en gedifferentieerd beheer er van verzekerd kan worden.			5.2.1, 5.2.2, 5.4.2	Volledige gemeente
DROOGTE					
24	De gemeente engageert zich in het vrijwaren en versterken van " natte natuur " zoals moeras-, veen- en valleigebieden om de natuurlijke sponswerking te bewaren en/of te herstellen. Via de sponswerking behoeden valleigebieden het watersysteem tegen droogte en wordt het afwaarts systeem beschermt tegen wateroverlast.			5.5.4	Volledige gemeente
25	Wateraudits- en scans uitvoeren op openbaar domein (bv. gemeentelijk patrimonium) en aanmoedigen in industriezones en bij landbouwbedrijven			5.5.3, 5.5.5, 5.5.6	Volledige gemeente
26	Om hittestress in dorpskernen tegen te gaan wil de gemeente extra inzetten op gemeentelijk groen. Bij nieuwe aanplanting wordt voorkeur gegeven aan (inheemse) droogte- en hittetolerante soorten .			5.5.3	Volledige gemeente
27	De gemeente engageert zich op locaties van drainages in valleigebieden op te sporen en te ontmantelen om de sponswerking van deze gebieden te bewaren en/of te versterken.			5.5	Volledige gemeente
INDIVIDUELE BESCHERMING					
28	De gemeente engageert zich om i.s.m. met de provincie Vlaams-Brabant individuele beschermingsmaatregelen toe te passen bij kwetsbare woningen. Binnen dit			5.4.3	Volledige gemeente

Vragen?

